

STÄRKT SKYDD I NATURRESERVATET VAKÖ MYR I ÄLMHULTS KOMMUN

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (1998:808) att föreskrifterna A5, A15, A16 och A17 i länsstyrelsens beslut daterat den 14 december 1998 med ärendenummer 231-5549-1998 (bilaga 3), utöver vad som tidigare föreskrivits, ska gälla i det område på fastigheten Låkan 1:6 som markerats på bifogad karta (bilaga 1) med följande anmärkningar:

- A5. uppföra ny byggnad eller anläggning,
Anmärkning: jaktorn får uppföras i skogsmark och i åkerkanter
- A15. plantera eller så träd, buskar och andra växter,
- A16. utföra skogsavverkning eller annan skogsvårdande åtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
Anmärkningar:
 - I. Vindfälle eller döda grenar som hamnar olämpligt och påtagligt hindrar jordbruk eller framkomlighet på stigar, vägar och i vatten får flyttas till annan lämplig plats inom reservatet.
 - II. Siktgata för jaktens behov får röjas efter Länsstyrelsens tillstånd.
- A17. Framföra motordrivet fordon utom för hämtning av fällda älgar med fordon som inte åstadkommer markskador,
Anmärkning: transport för skogsbruksändamål till fastigheten Låkan 1:6 väster om naturreservatet, för hämtning av fällt vilt, för jordbrukets ändamål samt för underhåll av befintliga vägar är tillåtet under förutsättning att det inte leder till markskador.

Beslutet innebär att naturreservatets skötselplan ändras så att skötselområde 10 och 11, som markerats på bifogad karta (bilaga 2), tillkommer. Dessa områden har tidigare ingått i skötselområde 7. Länsstyrelsen fastställer ett tillägg till befintlig skötselplan för dessa områden, se nedan.

TILLÄGG TILL SKÖTSELPLANEN

Skötselområde 10: Lövskog med inslag av åkermark (5,2 ha)

Beskrivning

Området består av varierad lövdominerad skog med inslag av gran och tall. Det finns äldre åkrar som fortfarande är öppna gräsmarker men där lövsly vandrar in från kanterna. I öster finns ett mindre granbestånd.

Bevarandemål

Lövskog där ek dominerar med inslag av andra lövträd som björk, rönn, bok, asp, sälg och hassel. Inslag av tall får förekomma. En stor andel grova och/eller gamla träd samt träd i de flesta åldersklasser ska förekomma inom området.

Förekomsten av hålträd samt stående och liggande multnande ved ska vara riklig. Multnande granved förekommer med begränsningen att det inte leder till risk för skadeinsektangrepp på grannfastigheterna. Inägomarken bibehålls öppen.

Skötselåtgärder

- Gran avverkas/röjs bort och får vid behov köras ut ur området.
- Friställning och regelbunden röjning kring äldre träd, t.ex. ek. Ingen löv- eller tallved tas ut ur reservatet.
- Veteranisering får utföras för att öka trädens naturvärden.
- Boplattformar och fågelholkar får sättas upp och andra åtgärder för att gynna fågellivet får utföras.
- Inägomarken får skötas genom traktorslåtter med tillhörande bortförsel av vegetationen. Alternativt sköts områdena genom bete eller som åkermark.
- Enstaka år med hävduppehåll för att möjliggöra efterföljande vårbränning får förekomma. Ängsväxter med regional proveniens får sås in.
- Bränning av gräs får utföras.
- Om intresserad brukare finns får åkermarken brytas för ekologisk odling.

Fastighetsägaren har kvar rådigheten över åkrarna och rätten att bruka eller arrendera ut dessa. Om fastighetsägaren inte har möjlighet att sköta åkrarna är det förvaltaren som ansvarar för att skötselåtgärder enligt skötselplanen utförs.

Skogsvägar och stigar som finns i området får underhållas.

Skötselområde 11: Bok- och blandskog med inslag av åkermark (6,5 ha).

Beskrivning

Området består dels av en bokskog i norr, dels av grandominerad skog med inslag av bok, tall, asp, sälg och björk. Södra delen är fuktig där björk och gran dominerar tillsammans med enstaka tallar. Vid de äldre åkrarna i området finns kulturlämningar i form av spår efter ett torp, jordkällare samt ladugård. En markerad strövstig som tar besökare från reservatets parkeringsplats ut på den öppna myren löper genom området.

Bevarandemål

Målet är att minst 5 ha av området på sikt ska vara näringsfattig bokskog. Övriga delar, främst i blötare partier, ska vara lövrik blandskog. En stor andel grova och/eller gamla träd samt träd i de flesta åldersklasser ska finnas inom området. Förekomsten av hålträd samt stående och liggande multnande ved ska vara riklig. Multnande granved förekommer med begränsningen att det inte leder till risk för skadeinsektsangrepp på grannfastigheterna. Åkern i östra delen ska bibehållas öppen. Kulturlämningar ska hållas synliga och enstaka hagmarksgränar ska förekomma.

Skötselåtgärder

- Successiva skötselåtgärder för att öka andelen löv och tall, t.ex. frihuggning av lövträd, ringbarkning, avverkning av enskilda träd etc. ska utföras. Ingen löv- eller tallved tas ut ur reservatet.
- Granområdet mellan de två bokområdena i norr får avverkas och virket köras ut ur området.
- Boplattformar och fågelholkar får sättas upp och andra åtgärder för att gynna fågellivet får utföras.
- Kulturlämningarna vid åkern i öster ska synliggöras med stor hänsyn till naturvärdena på platsen. Ett mindre antal hagmarksgränar får bevaras om de inte bedöms ha negativ påverkan på naturvärden.
- Inägomarken får skötas genom traktorslätter med tillhörande bortförsel av vegetationen. Alternativt sköts områdena genom bete eller som åkermark.
- Enstaka år med hävduppehåll för att möjliggöra efterföljande vårbränning får förekomma.
- Ängsväxter med regional proveniens får sås in.
- Bränning av gräs får utföras.
- Om intresserad brukare finns får åkermarken brytas för ekologisk odling.

Fastighetsägaren har kvar rådigheten över åkrarna och rätten att bruka eller arrendera ut dessa. Om fastighetsägaren inte har möjlighet att sköta åkrarna är det förvaltaren som ansvarar för att skötselåtgärder enligt skötselplanen utförs.

Skogsvägar och stigar som finns i området får underhållas.

Bränder, storm, översvämningar, insekts- och svampangrepp
Vid händelser som medför att stora mängder träd dör och/eller faller omkull vid t.ex. storm, insektsangrepp eller översvämning gäller följande: All död ved från lövträd och tall lämnas inom området, men veden får vid behov flyttas till annat skötselområde eller om det är stora mängder till annat naturreservat. Om dessa händelser medför mycket stora mängder ris och toppar får delar av dessa tas ut. Eftersom det främsta syftet med naturreservatet inte är att skapa multnande ved av gran kan angrepp av insekter som riskerar att medföra betydande skada på grannfastighet åtgärdas genom borttransport, barkning eller motsvarande av gran.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Skälen för beslutet är områdets prioriterade bevarandevärden, naturtyperna taiga (9010), näringsfattig bokskog (9110) samt friluftsliv. Beslut om stärkt skydd i naturreservatet bedöms främja bevarandet av de utpekade värdena.

Områdets högsta biologiska värden är knutna till äldre skogar med stort lövinslag. Delar av området består av ren bokskog. Genom området går en strövstig för reservatets besökare. Genom beslut om stärkt skydd förbättras förutsättningarna att bevara områdets naturvärden knutna till trädbärande marker. Friluftslivets förutsättningar förbättras också genom att möjligheten att även fortsatt vandra i äldre skogar säkras. Bevarandevärdena hotas av avverkning i och med att skogsbruk fram till och med föreliggande beslut varit tillåtet i området.

För att gynna de prioriterade bevarandevärdena behövs skötselåtgärder i området. Skötselåtgärderna specificeras närmare under stycket ”Tillägg till skötselplanen”.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Länsstyrelsen fattade den 14 december 1998 beslut om bildande av naturreservatet Vakö myr omfattande en areal om 968 ha (dnr 231-5549-1998). Hela naturreservatet ingår i Natura 2000 inom området SE0320156 Vakö myr.

ÄRENDETS BEREDNING

Sommaren 2016 inkom en förfrågan från fastighetsägarna om att upparbeta vindfällan i den del av naturreservatet som omfattas av detta beslut. Efter en dialog mellan fastighetsägarna och Länsstyrelsen gjordes bedömningen att området har sådana naturvärden att det bör omfattas av föreskrifter som reglerar skogsbruk. I december 2018 tecknades en överenskommelse om inträngsersättning mellan fastighetsägarna och Länsstyrelsen.

Förslaget till beslut och skötselplan skickades den 30 januari 2019 till sakägare som förelades att komma in med eventuella erinringar.

Myndigheter, ideella föreningar m.fl. har samtidigt lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget.

SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAGET TILL BESLUT

Skogsstyrelsen har inget att erinra mot förslaget utan ser positivt på att naturvärdena i området skyddas långsiktigt och i enlighet med framtagna skötselplan.

Älmhults kommun ställer sig generellt sett positiva till ändringarna av föreskrifterna och skötselplanen. Kommunen ställer sig dock frågande till lämpligheten att uppföra jakttorn i området eftersom detta kan få negativa effekter på friluftslivet. Kommunen framför även att undantaget från föreskrifterna för att få hämta fällda älgar och vildsvin bör omfatta allt vilt, särskilt med tanke på en eventuell framtida etablering av hjortpopulationer i området.

LÄNSSTYRELSENS BEMÖTANDE AV INKOMNA SYNPUNKTER

Utifrån de synpunkter som framförts på beslut och skötselplan har ändringar och tillägg gjorts, i den mån de bedömts vara praktiskt genomförbara, rimliga i proportion till kostnaderna och förenliga med reservatets syfte.

Länsstyrelsens bedömning är att tillåtande av jakt i naturreservatet inte strider mot naturreservatets syfte. För att jakt ska kunna bedrivas säkert och effektivt finns i vissa fall behov av jakttorn och siktgator. Jakttorn ska dock inte placeras ute i det öppna myrkomplexet där landskapsbilden påverkas negativt, vilket regleras i reservatsföreskrifterna.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning gällande hämtning av fällt vilt och omformulerar undantaget från föreskrift A17 till att omfatta allt vilt.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Enligt 7 kap. 5 § miljöbalken (1998:808) får länsstyrelsen meddela beslut om ytterligare inskränkningar i ett naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Den södra delen av det område som nu omfattas av stärkt skydd, skötselområde 11, ingår i länets naturvårdsprogram inom klass 1, vilket innebär särskilt stora naturvärden.

I Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering finns ett naturvärdesobjekt som berör både skötselområde 10 och 11 och en nyckelbiotop som berör skötselområde 10 registrerade.

Sammantaget har det aktuella området stora naturvärden knutna till äldre skog. Mosaiken av myrens öppna våtmarker, sumpskogar, äldre skog på fastmark och öppna gräsmarker skapar förutsättningar för ett rikt växt- och djurliv i området. Naturreservatets friluftsliv är också koncentrerat till denna del av området eftersom strövstigen ut mot myren är anlagd här.

Bevarandet av naturvärdena går inte att förena med skogsbruk eller exploatering och ett långsiktigt skydd garanteras genom föreliggande beslut. Utan ett beslut om stärkt skydd i naturreservatet riskerar de höga naturvärdena gå förlorade genom avverkning. Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald

och livsmiljöer bedöms som goda om bevarandemålen uppfylls, i enlighet med tillägget till skötselplanen.

Beslutet följer regionala och nationella riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljökvalitetsmål. Beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt- och djurliv”. Målen uppfylls genom att ytterligare 17,2 ha produktiv skogsmark undantas från skogsproduktion i naturreservatet.

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten. Utökningen är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kap. miljöbalken.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) jämfört med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar från detta förordnande införas i Post- och Inrikes Tidningar och i ortstidningarna Smälänningen, Smålandsposten och Norra Skåne.

Delgivningen ska anses ha skett två veckor efter dagen för detta beslut, förutsatt att kungörelsen inom 10 dagar från beslutet införts i ovan nämnda tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se/kronoberg

DU KAN ÖVERKLAGA BESLUTET

Se bilaga 6.

DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET

Beslutet har fattats av landshövding Ingrid Burman.

I handläggningen av ärendet, i vilket naturskyddshandläggaren Love Eriksen varit föredragande, har även länsjuristen Saramaria Johansson, enhetschefen Martin Sjödahl samt funktionschefen Elisabet Ardö medverkat.

SÅ HÄR HANTERAR VI DINA PERSONUPPGIFTER

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

BILAGOR

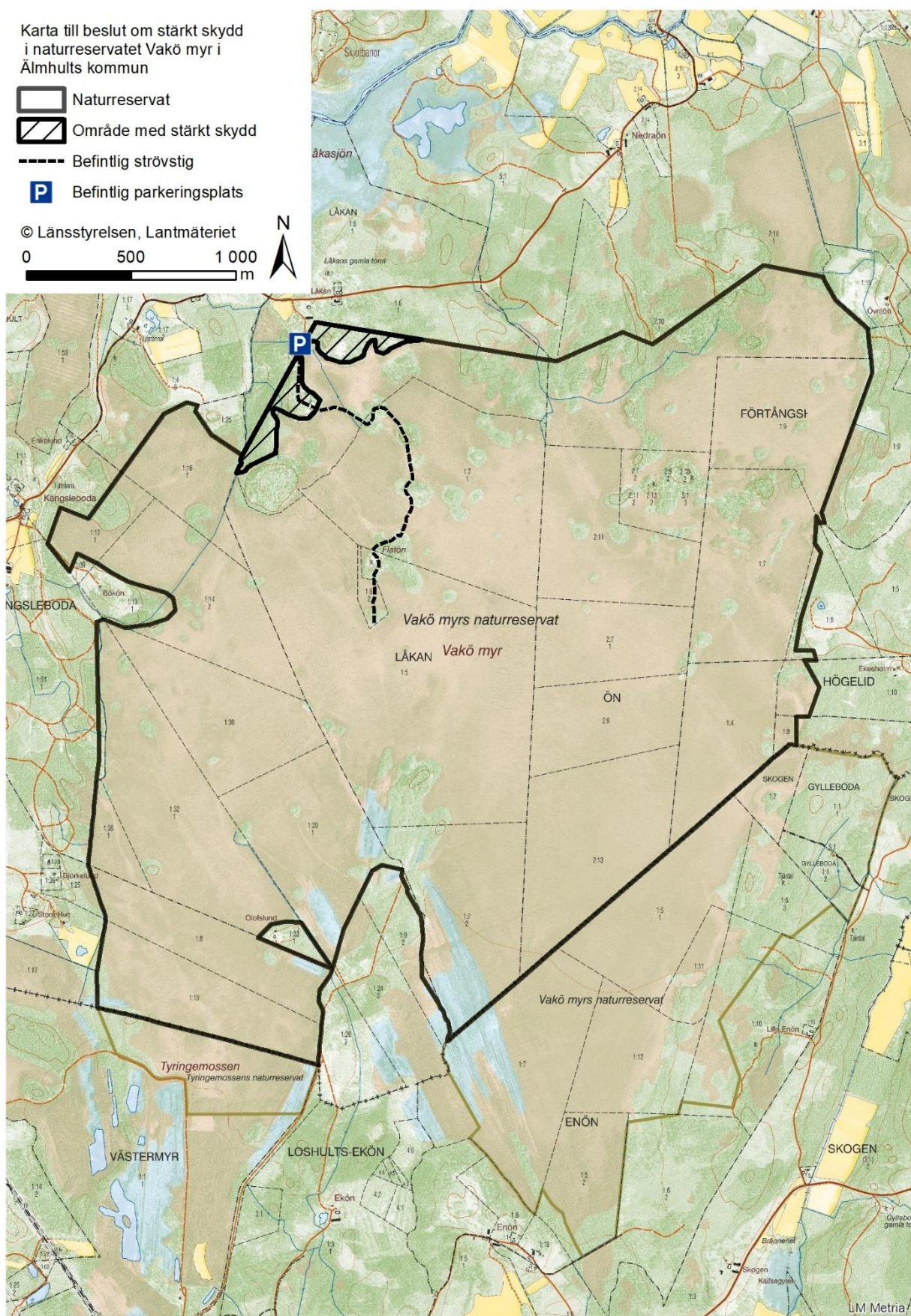
1. Beslutskarta
2. Uppdaterad skötselplanekarta
3. Beslut (inkl. skötselplan) om bildande av naturreservatet Vakö myr den 14 december 1998 med ärendenummer 231-5549-1998
4. Sakägarförteckning och sändlista
5. Miljöbalkens regler om naturreservat
6. Överklagandehänvisning

Karta till beslut om stärkt skydd
i naturreservatet Vakö myr i
Älmhults kommun

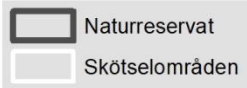
- Naturreservat
- Område med stärkt skydd
- Befintlig strövstig
- Befintlig parkeringsplats

© Länsstyrelsen, Lantmäteriet

0 500 1 000
m

Skötselplanekarta till beslut om stärkt skydd i naturreservatet Vakö myr i Älmhults kommun

© Länsstyrelsen, Lantmäteriet

0 100 200
m

